

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ
ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ**

A. Επιλογή υποψηφίων διδασκτόρων

Η διαδικασία επιλογής υποψηφίων διδασκτόρων και οι προϋποθέσεις απονομής διδακτορικού διπλώματος στο Τμήμα Εικαστικών Τεχνών ρυθμίζονται από το άρθρο 39 του νόμου 4009/2011, όπως κάθε φορά ισχύει, και από τον παρόντα Κανονισμό, και εξειδικεύονται με αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος. Οι υποψήφιοι διδάκτορες πρέπει να είναι πτυχιούχοι ελληνικών ΑΕΙ ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων άλλων χωρών. Βασικό προαπαιτούμενο είναι η κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών. Πτυχιούχοι ΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ ή ισότιμων σχολών μπορούν να γίνουν δεκτοί ως υποψήφιοι διδάκτορες, εφόσον είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών.

Οι υποψήφιοι με δική τους πρωτοβουλία συμπληρώνουν και υποβάλλουν στη Γραμματεία του Τμήματος σχετική αίτηση, βιογραφικό σημείωμα, πιστοποιητικά σπουδών καθώς και ντοσιέ με προσωπικό καλλιτεχνικό ή ερευνητικό έργο το οποίο έχει σχέση με την προτεινόμενο θέμα έρευνας του διδακτορικού. Η διαδικασία επιλογής και η τελική απόφαση εξαρτώνται από τα απαιτούμενα προσόντα του υποψηφίου όπως προσδιορίζονται παρακάτω, και κυρίως από τη βούληση μέλους ΔΕΠ να αναλάβει την επίβλεψη της συγκεκριμένης διατριβής.

Επίβλεψη διδακτορικής διατριβής μπορούν να αναλάβουν μέλη ΔΕΠ στη βαθμίδα του καθηγητή, του αναπληρωτή καθηγητή ή του επίκουρου καθηγητή του Τμήματος. Τα άλλα δύο (2) μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής μπορούν να είναι μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή άλλου Τμήματος της ΑΣΚΤ ή άλλου Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές ΑΕΙ, καθηγητές ΑΣΕΙ ή μέλη ΕΠ των ΤΕΙ και της ΑΣΠΑΙΤΕ ή ερευνητές των βαθμίδων Α΄, Β΄ ή Γ΄ αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου του εσωτερικού ή του εξωτερικού. Τα μέλη της Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή, στην οποία ο υποψήφιος διδάκτορας εκπονεί τη διατριβή του. Κάθε μέλος ΔΕΠ μπορεί να επιβλέπει μέχρι πέντε (5) το πολύ υποψήφιους διδάκτορες.

Βασικά κριτήρια για την επιλογή των υποψηφίων, τα οποία λαμβάνονται οπωσδήποτε υπόψη, είναι:

- Ο γενικός βαθμός του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης, ο οποίος δεν πρέπει να είναι κατώτερος του επτά (7), χωρίς υπολογισμό της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας της οποίας ο βαθμός επίσης δεν πρέπει να είναι κατώτερος του επτά (7). Σε περιπτώσεις σπουδών που δεν περιλαμβάνουν βαθμό Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, ο απαιτούμενος γενικός βαθμός του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης είναι το επτά (7).

- Άριστη γνώση μιας ξένης γλώσσας και ικανοποιητική μιας δεύτερης. Η γνώση της ξένης γλώσσας αποδεικνύεται με την υποβολή των αντίστοιχων διπλωμάτων (π.χ. Proficiency, Sorbonne II ή Oberstufe). Ολοκληρωμένες σπουδές σε ομοταγές εκπαιδευτικό ίδρυμα άλλης χώρας αποτελούν επαρκή απόδειξη για την απαιτούμενη γνώση της γλώσσας στην οποία έγιναν οι σπουδές.

Τύπος Διδακτορικού

Ειδικά θέματα που αφορούν τα υλικά, τις μεθόδους, τις τεχνοτροπίες, την τεχνολογία, την έρευνα και πειραματισμό σε συγκεκριμένο κίνημα τέχνης. Η έρευνα θα πρέπει να είναι θεωρητική, αλλά θα μπορούσε να ενταχθεί ένα καλλιτεχνικό έργο ή μια τεχνολογική εφαρμογή σαν συγκεκριμένη περίπτωση που πάνω σε αυτή βασίζεται η θεωρητική έρευνα, δηλαδή θα αποτελεί ένα είδος παραδείγματος.

Συμπληρωματικά κριτήρια για την επιλογή των υποψηφίων είναι:

α) Δημοσιεύσεις σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά ή ανακοινώσεις σε έγκυρα επιστημονικά συνέδρια.

β) Ερευνητική δραστηριότητα.

γ) Καλλιτεχνικό έργο

δ) Συμμέτοχη σε μεγάλες διεθνής καλλιτεχνικές ή άλλες εκδηλώσεις, όπως συνέδρια, σεμινάρια, ερευνητικά εργαστήρια και φεστιβάλ.

ε) Αξιόλογο ερευνητικό και καλλιτεχνικό έργο

Ειδικές ρυθμίσεις

Η τελική επιλογή των υποψηφίων γίνεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος.

Μετά την επιλογή των υποψηφίων, η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης ορίζει για κάθε υποψήφιο τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή από μέλη ΔΕΠ ένα από τα οποία ορίζεται ως Επιβλέπων και ανήκει στη βαθμίδα του καθηγητή, του αναπληρωτή καθηγητή ή του επίκουρου καθηγητή του Τμήματος. Οι άλλοι δύο μπορεί να είναι μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων ΑΕΙ.

Εάν ο επιβλέπων Καθηγητής είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος, η σύνθεση της τριμελούς και επταμελούς επιτροπής επαφίεται στην ελεύθερη κρίση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης του εκάστοτε Τμήματος.

Εάν ο επιβλέπων Καθηγητής δεν είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος κρίνεται αναγκαίο τα δύο μέλη της τριμελούς επιτροπής να είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

Μέλη ΔΕΠ των ΑΕΙ που αποχωρούν λόγω συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας διατηρούν την ιδιότητα του μέλους της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής υποψήφιων διδακτόρων, την ιδιότητα του Επιβλέποντος Καθηγητή και την ιδιότητα μέλους επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής για την τελική αξιολόγηση και την κρίση διδακτορικών διατριβών, ιδιότητες τις οποίες είχαν πριν από την αποχώρησή τους.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο καθορίζει το θέμα της διατριβής. Με απόφαση της ΓΣΕΣ ορίζεται η γλώσσα συγγραφής της διδακτορικής διατριβής. Η περαιτέρω διαδικασία γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του Ν. 3685/2008 ως εξής:

Η χρονική διάρκεια για την εκπόνηση της διατριβής δεν μπορεί να είναι μικρότερη από **τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη** από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, ούτε μεγαλύτερη από **έξι (6) έτη**. Γλώσσα της διατριβής είναι η ελληνική εκτός αν με απόφαση της ΓΣΕΣ οριστεί άλλως.

Με αίτηση του υποψηφίου, στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους, είναι δυνατό, μετά από σχετική εισήγηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής και ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης, να μην προσμετρηθεί, σε περίπτωση ανώτερης βίας ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις, τμήμα του χρόνου που έχει διαρρεύσει. Αναστολή φοίτησης κατά τα ανωτέρω δίνεται για διάστημα μέχρι δώδεκα (12) μήνες συνολικά.

Η τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο διδάκτορα υποβάλλει, στο τέλος κάθε χρόνου από τον ορισμό της, έκθεση προόδου στη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος. Με βάση την ετήσια αυτή έκθεση προόδου αποφασίζεται αν ο υποψήφιος θα συνεχίσει την προετοιμασία της διατριβής ή αν θα τη διακόψει.

Το θέμα της διδακτορικής διατριβής μπορεί να αλλάξει με αιτιολογημένη αίτηση του υποψηφίου προς τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης και έπειτα από συνεννόησή του με τη Συμβουλευτική Επιτροπή, η οποία και εισηγείται σχετικά.

Ο υποψήφιος διδάκτορας έχει υποχρέωση, εφόσον του ζητηθεί, να προσφέρει εκπαιδευτικές υπηρεσίες στο Τμήμα. Με πρόταση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος και κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομίας και

Οικονομικών μπορεί να ανατίθεται σε υποψήφιους διδάκτορες η επικουρία μελών ΔΕΠ σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο με ωριαία αντιμισθία που επιβαρύνει τον προϋπολογισμό της ΑΣΚΤ εφ' όσον η Σχολή δύνανται να αντεπεξέλθει οικονομικά.

Β. Υποστήριξη και έγκριση Διδακτορικής Διατριβής

1. α. Μόλις ο υποψήφιος ολοκληρώσει το ερευνητικό ή άλλης φύσεως προκαταρκτικό έργο, το παρουσιάζει στη Συμβουλευτική Επιτροπή, η οποία αποφασίζει αν είναι επαρκές ή χρειάζεται συμπλήρωση. Στην πρώτη περίπτωση επιτρέπεται στον υποψήφιο η συγγραφή της διατριβής σε προτελική μορφή.

β. Η προτελική μορφή της διατριβής υποβάλλεται στη Συμβουλευτική Επιτροπή, μετά τη σχετική γνωμάτευση της οποίας ο υποψήφιος προχωρεί στην οριστική συγγραφή της διατριβής του. Ο υποψήφιος δεν είναι υποχρεωμένος να υιοθετήσει τις απόψεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής.

γ. Η διατριβή στην τελική της μορφή μπορεί να είναι τυπωμένη ή δακτυλογραφημένη με επιμέλεια, και πάντως σε χαρτί 80 γραμμαρίων τουλάχιστον, με έντυπο εξώφυλλο και χαρτοβιβλιοδετημένη.

δ. Στην αρχή του κειμένου της διατριβής πρέπει να υπάρχει περίληψη σε ξένη γλώσσα καθώς και λέξεις κλειδιά στα ελληνικά και στα Αγγλικά. Σε περίπτωση που η διδακτορική διατριβή συντάσσεται σε άλλη γλώσσα, ο υποψήφιος πρέπει να επισυνάπτει εκτεταμένη περίληψη της διατριβής του στην Ελληνική γλώσσα.

ε. Η διατριβή δεν πρέπει να έχει κυκλοφορήσει σε τρίτους πριν από την τελική κρίση της.

2. Μετά την κατάθεση της διατριβής από τον υποψήφιο διδάκτορα στη Γραμματεία του Τμήματος (σε έντεκα αντίτυπα) αποφασίζεται, με πρόταση της Συμβουλευτικής Επιτροπής, ορισμός **επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής**, η οποία απαρτίζεται από μέλη ΔΕΠ. Στην Εξεταστική Επιτροπή, συμμετέχουν τα τρία μέλη της Συμβουλευτικής και τα υπόλοιπα τέσσερα ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης. Δύο (2) τουλάχιστον μέλη της Επταμελούς Επιτροπής πρέπει να είναι μέλη ΔΕΠ και να ανήκουν στο οικείο Τμήμα καθώς και δύο (2) μέλη από το τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης.

3. α. Μετά την παρέλευση 30 ημερών, και πάντως όχι περισσότερων από 45, από τη συγκρότηση της Εξεταστικής Επιτροπής, ο Πρόεδρος του Τμήματος συγκαλεί με ειδική πρόσκληση την Εξεταστική Επιτροπή σε καθορισμένο τόπο και χρόνο, όπου ο υποψήφιος διδάκτωρ αναπτύσσει δημόσια και προφορικά τη διατριβή του. Οι προθεσμίες αυτές μπορούν να παραταθούν ύστερα από έγκριση της ΓΣΕΣ.

β. Η δημόσια προφορική δοκιμασία του υποψηφίου αναγγέλλεται μία τουλάχιστον εβδομάδα νωρίτερα με ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος στους πίνακες ανακοινώσεων της

Σχολής και του Τμήματος. Μπορεί επίσης να αναγγελθεί με σχετική δημοσίευση σε εφημερίδες.

4. Κατά την προφορική δοκιμασία ο υποψήφιος αναπτύσσει το θέμα του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής και του κοινού μέσα σε 45 λεπτά το πολύ και απαντά σε ερωτήσεις της Εξεταστικής Επιτροπής. Η διάρκεια των ερωταποκρίσεων δεν πρέπει να ξεπερνά τη μία και μισή ώρα. Κατά την ανάπτυξη του θέματος και κατά τη συζήτηση ο υποψήφιος μπορεί να κάνει χρήση εποπτικών μέσων.

5. Μετά την παραπάνω διαδικασία, η Εξεταστική Επιτροπή αποσύρεται για να αποφασίσει αν η διατριβή και η υποστήριξή της από τον υποψήφιο ήταν επιτυχής. Κριτήρια για την έγκριση της διατριβής είναι η πρωτοτυπία της, η ουσιαστική συμβολή της στην επιστήμη και τον πολιτισμό, η πληρότητα της έρευνας που προηγήθηκε, η μεθοδικότητα στη διάρθρωσή της, καθώς και στην αξιοποίηση των πηγών και της βιβλιογραφίας, η ορθότητα και η σαφήνεια στη φραστική διατύπωση και η ευστοχία των απαντήσεων του υποψηφίου στις ερωτήσεις της Εξεταστικής Επιτροπής.

6. Η Εξεταστική Επιτροπή αποφασίζει για την απονομή του τίτλου του διδάκτορα με φανερή ψηφοφορία, η οποία ωστόσο διεξάγεται σε χώρο απομονωμένο από το κοινό. Ο υποψήφιος θεωρείται επιτυχών αν τουλάχιστον πέντε μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής ψηφίσουν θετικά. Εφόσον το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας είναι θετικό, η Επιτροπή αποφασίζει κατά πλειοψηφία για το βαθμό (άριστα, λίαν καλώς, καλώς) της διατριβής. Στη συνεδρίαση προεδρεύει το αρχαιότερο από τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.

7. Η Εξεταστική Επιτροπή, με ευθύνη του Προέδρου της, συντάσσει Πρακτικό, όπου καταγράφονται με συντομία και σαφήνεια η εισήγηση του Επιβλέποντος, η διαδικασία της υποστήριξης της διατριβής, τα κύρια σημεία της συζήτησης και η αιτιολόγηση ψήφου των μελών της Επιτροπής. Τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής που ενδεχομένως μειοψήφησαν καταθέτουν αναλυτικό σημείωμα στο οποίο εξηγούν τους λόγους της διαφωνίας τους. Το πρακτικό υπογράφεται από όλα τα μέλη της Επιτροπής και διαβιβάζεται στη ΓΣΕΣ.

8. α. Αν η διατριβή εγκριθεί, ο υποψήφιος έχει υποχρέωση, προκειμένου να του απονεμηθεί ο τίτλος του διδάκτορα, να καταθέσει στη Γραμματεία του Τμήματος έξι (6) αντίτυπα επιπλέον, τα οποία με δική της φροντίδα διανέμονται ως εξής:

- Ένα (1) στη Βιβλιοθήκη της ΑΣΚΤ, καθώς και σε μαγνητικό μέσο.
- Δύο (2) στην Εθνική Βιβλιοθήκη.
- Δύο (2) στη Βιβλιοθήκη της Βουλής.

- Ένα (1) στο Κέντρο Τεκμηρίωσης του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, καθώς και σε μαγνητικό μέσο.

β. Προτού χορηγηθεί το έγγραφο του τίτλου του διδάκτορα, ο ενδιαφερόμενος, με την φροντίδα του Τμήματος, πρέπει να συμπληρώσει ειδικό έντυπο του Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΚΤ) του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (ΕΙΕ) με περίληψη της διατριβής και επιστημονικά στοιχεία που αφορούν το περιεχόμενό της. Το έντυπο αυτό, καθώς και ένα αντίτυπο της διατριβής, αποστέλλονται από τη Γραμματεία του Τμήματος στο ΚΤ του ΕΙΕ για την ενημέρωση του Εθνικού Αρχείου Ελληνικών Διδακτορικών Διατριβών.

9. Ως ημερομηνία ανακήρυξης θεωρείται η ημερομηνία εξέτασης της διδακτορικής διατριβής από την επταμελή Επιτροπή και ημερομηνία αναγόρευσης η ημερομηνία συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης. Στον διδάκτορα μπορεί να χορηγείται, πριν από την καθομολόγηση, βεβαίωση ότι έχει περατώσει επιτυχώς τη διατριβή του.

Η ορκωμοσία και η αναγόρευση του υποψηφίου σε διδάκτορα γίνεται από τη ΓΣΕΣ, μετά από πρόσκληση του Προέδρου του Τμήματος σε ειδική δημόσια συνεδρίαση, παρουσία προσκεκλημένων, με την ανάγνωση του Πρακτικού της Εξεταστικής Επιτροπής. Η καθομολόγηση του διδάκτορα έχει ως εξής:

Αξιωθείς του διπλώματος του διδάκτορος του Τμήματος Εικαστικών Τεχνών της ΑΣΚΤ, ορκίζομαι ότι θα καταβάλλω κάθε προσπάθεια για την προαγωγή της επιστήμης της τέχνης και εν γένει του πολιτισμού. Η έρευνά μου θα είναι πάντα προσανατολισμένη στην αναζήτηση των αξιών της αυθεντικότητας και της αλήθειας, τις οποίες πάντα θα υπηρετώ με στόχο τη βελτίωση και προαγωγή του πολιτισμού του τόπου μου.

Η απονομή των Διδακτορικών Διπλωμάτων γίνεται συγχρόνως με την απονομή των Μεταπτυχιακών Διπλωμάτων Ειδίκευσης και των πτυχίων του Τμήματος. Κατά την τελετή οι διδάκτορες προηγούνται των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος και των πτυχιούχων.

Τίτλος που χορηγήθηκε είναι δυνατόν να ανακληθεί ή να ακυρωθεί, αν αποδειχθεί ότι δεν συνέτρεχαν την εποχή της απόκτησής του οι εκ του νόμου προϋποθέσεις κτήσης του. Η ανάκληση ή ακύρωση γίνεται από τα οικεία όργανα που απένειμαν τον τίτλο, με πλειοψηφία των τριών τετάρτων. Δευτεροβαθμίως, παρεμβαίνει η Σύγκλητος, εφόσον αυτό ζητηθεί από τον ενδιαφερόμενο.

Γ. Διδακτορικό Δίπλωμα

Στο Διδακτορικό Δίπλωμα αναφέρεται η Σχολή, το Τμήμα, ο α/α, το όνομα, το πατρώνυμο, ο τίτλος της διατριβής, ο βαθμός και η ημερομηνία απονομής. Υπογράφεται από τον Πρύτανη, τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Προϊστάμενο Γραμματείας του Τμήματος.

Το Διδακτορικό Δίπλωμα μπορεί να χορηγείται και σε περγαμηνή, αν τούτο ζητηθεί από τον ίδιο τον διδάκτορα, ο οποίος στην περίπτωση αυτή καταβάλλει την αξία της, όπως αυτή καθορίζεται κάθε φορά από το Πρυτανικό Συμβούλιο